

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XP-2905 (2) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XP-2909

2009 m. sausio 7 d. Nr. 7
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto (Žin., 1994, Nr. [15-249](#); 1999, Nr. [5-97](#); 2000, Nr. [86-2617](#); 2004, Nr. [165-6025](#)) 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2008 m. gruodžio 24 d. sprendimą Nr. 45, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš dalies pritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo projektui Nr. XP-2905(2) (toliau vadinama – projektas Nr. XP-2905(2) ir Lietuvos Respublikos valstybinių aukštųjų mokyklų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projektui Nr. XP-2909 (toliau vadinama – projektas Nr. XP-2909) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui pataisyti projektą Nr. XP-2905(2) pagal šiuos pasiūlymus:

1. Išdėstyti preambulę taip:

„Mokslo ir studijų misija – padėti užtikrinti šalies visuomenės, kultūros ir ūkio klestėjimą, būti kiekvieno piliečio visaverčio gyvenimo atrama ir paskata, aukštu šiuolaikiniu lygiu tenkinti prigimtinių pažinimo troškimą. Lietuvos mokslo ir studijų politika laidoja mokslo ir studijų kokybę, visų šalies piliečių lygias teises įgyti aukštąjį išsilavinimą ir sąlygas geriausiems dirbti mokslinį darbą, siekti mokslinio ir kūrybinio tobulėjimo, rūpinasi mokslo ir studijų sistemos atitiktimi visuomenės ir ūkio poreikiams, remia jos atvirumą ir integraciją į tarptautinę mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo erdvę. Darni mokslo ir studijų sistema grindžia žinių visuomenės plėtotę, žiniomis grįstos ekonomikos stiprėjimą ir darnų šalies vystymąsi, dinamišką ir konkurencingą šalies ūkio gyvenimą, socialinę ir ekonominę gerovę; ugdo kūrybingą, išsilavinusią, orią, etiškai atsakingą, pilietišką, savarankišką ir verslią asmenybę; puoselėja civilizacinę Lietuvos tapatybę, palaiko, plėtoja ir kuria šalies ir pasaulio kultūros tradicijas.“

2. Išdėstyti 1 straipsnio 3 punktą taip:

„3) mokslo ir studijų institucijų steigimo, pertvarkymo ir pabaigos teisinius pagrindus;“.

3. Išdėstyti 2 straipsnio pavadinimą taip:

„2 straipsnis. Įstatymo taikymo išimtys.“

4. Papildyti 2 straipsnį šia 2 dalimi:

„2. Šio įstatymo nuostatos kunigų seminarijoms taikomos tiek, kiek jos neprieštaruja Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutarties dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje nuostatomis.“

5. Išdėstyti 3 straipsnio 1 dalies 5 punktą taip:

„5) orientavimosi į tarptautinius kokybės standartus;“.

6. Papildyti 3 straipsnio 1 dalį šiuo 8 punktu:

„8) dalyvavimo tarptautinėje ir Europos mokslinių tyrimų erdvėje.“

7. Išdėstyti 3 straipsnio 2 dalies 6 punktą taip:

„6) aukštųjų mokyklų ir studentų sąžiningos konkurencijos;“.

8. Papildyti 4 straipsnį nauja 1 dalimi (ankstesniašias 1–23 dalis laikyti 2–24 dalimis):

„1. **Absolventas** – asmuo, baigęs aukštąją mokyklą ir gavęs kvalifikacinį (mokslo) laipsnį liudijantį diplomą.“

9. Išdėstyti 4 straipsnio 3 ir 4 dalis taip:

„3. **Aukštasis koleginiis išsilavinimas** – išsilavinimas, įgytas baigus kvalifikacinį laipsnį suteikiančių koleginių studijų programas Lietuvos aukštosiose mokyklose arba teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas kaip lygiavertis užsienio mokslo ir studijų institucijose įgytas išsilavinimas.

4. **Aukštasis universitetinis išsilavinimas** – išsilavinimas, įgytas baigus kvalifikacinį laipsnį suteikiančių universitetinių studijų programas Lietuvos aukštosiose mokyklose arba teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas kaip lygiavertis užsienio mokslo ir studijų institucijose įgytas išsilavinimas.“

10. Įrašyti 4 straipsnio 8 dalyje ir atitinkamai visame projekte po žodžio „socialinė“ žodį „kultūrinė“.

11. Papildyti 4 straipsnį nauja 15 dalimi (ankstesniašias 15–24 dalis laikyti 16–25 dalimis):

„15. **Mokslo ir studijų institucijos personalas** – mokslo ir studijų institucijos dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai, administracija ir kiti darbuotojai.“

12. Atsisakyti 4 straipsnio 18 dalies (ankstesniašias 19–25 dalis laikyti 18–24 dalimis).

13. Išdėstyti 4 straipsnio 18 dalį taip:

„18. **Studentas** – asmuo, studijuojantis aukštojoje mokykloje pagal studijų programą arba doktorantūroje.“

14. Įrašyti 4 straipsnio 19 dalyje po žodžio „programą“ žodžius „arba rengiant disertaciją.“

15. Išdėstyti 4 straipsnio 20 dalį taip:

„20. **Studijų kreditas** – studijų dalyko masto matavimo vienetas, grindžiamas studijų rezultatais ir studento darbo laiko kiekiu. Vienų studijų metų 1 600 valandų atitinka 60 kreditų.“

16. Papildyti 4 straipsnį nauja 22 dalimi (ankstesniašias 22–24 dalis laikyti 23–25 dalimis):

„22. **Studijų sritis** – viena iš mokslo ir meno sričių: humanitarinių, socialinių, fizinių, biomedicinos, technologijos mokslų ir menų.“

17. Išbraukti 4 straipsnio 23 dalyje po žodžio „studijų“ kablelį ir vietoj žodžio „priedų“ įrašyti žodžius „priedėlio (priedų)“.

18. Pakeisti projekto Nr. XP-2905(2) nuostatas dėl valstybinių aukštųjų mokyklų teisinės formos ir numatyti, kad valstybinės aukštosios mokyklos veikia kaip viešosios, o ne biudžetinės įstaigos. Šis pakeitimas sudaro palankias sąlygas valstybinėms aukštosioms mokykloms sėkmingai veikti dinamiškoje ir konkurencinėje aplinkoje, siekti joms keliamų tikslų. Teisinės formos pakeitimas suteikia galimybes valstybinėms aukštosioms mokykloms valdyti, naudoti savo užsidirbtą turtą ir disponuoti juo nuosavybės teise. Atsižvelgiant į aukštųjų mokyklų specifinio statuso nulemtas neatitiktis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymui (Žin., 1996, Nr. [68-1633](#); 2004, Nr. [25-752](#)), pakeisti ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą – numatyti, kad Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nuostatos valstybinėms aukštosioms mokykloms taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymui. Todėl siūlytina:

Išdėstyti 6 straipsnio 4 dalį taip:

„4. Valstybinė aukštoji mokykla yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga, turinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų nustatytą specialų statusą.“

19. Išdėstyti 7 straipsnio 1 ir 2 dalis taip:

„1. Aukštoji mokykla turi autonomiją, apimančią akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinė laisve. Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka aukštosios mokyklos autonomija derinama su atskaitomybe visuomenei ir juridinio asmens dalyviams.

2. Aukštoji mokykla turi teisę:

1) pasirinkti studijų ir asmenybės ugdymo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros, profesionaliosios meno veiklos, kultūros ir mokslo žinių sklaidos kryptis ir formas;

2) nustatyti studijų tvarką;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka nustatyti studijų kainą;

4) rengti ir tvirtinti teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančias studijų programas;

5) teikti kitas švietimo, kvalifikacijos kėlimo, ekspertizų paslaugas;

6) leisti studijų, mokslo ir kitą literatūrą;

7) nustatyti savo struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises, pareigas ir darbo apmokėjimo sąlygas, pareigybių reikalavimus, konkursų šioms pareigoms organizavimo ir atestavimo tvarką, laikydamosi įstatymų ir kitų teisės aktų;

8) savo statuto nustatyta tvarka priimti ir šalinti studentus;

9) skirti stipendijas studentams iš savo ar rėmėjų lėšų;

10) nustatyti bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis formas;

11) valdyti, naudoti turta, disponuoti juo šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka;

12) naudotis kitomis teisės aktų nustatytais teisėmis.“

20. Išdėstyti 7 straipsnio 3 dalies 2 punktą taip:

„2) informuoti juridinio asmens dalyvius ir visuomenę apie studijų ir mokslinės veiklos kokybės užtikrinimo priemones, valstybinę aukštoji mokykla – ir apie savo finansinę, ūkinę veiklą ir lėšų naudojimą;“.

21. Išdėstyti 8 straipsnio 2 dalį taip:

„2. Universiteto tikslai:

1) vykdyti studijas, teikiančias asmeniui moksliniais tyrimais grindžiamą šiuolaikinį pažinimo ir technologijų lygį atitinkantį aukštąjį universitetinį išsilavinimą, aukštojo mokslo kvalifikaciją, ugdyti visapusiškai išsilavinusią, etiškai atsakingą, kūrybingą ir verslią asmenybę;

2) darniai plėtoti įvairių sričių mokslinį pažinimą, vykdyti aukšto lygio mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą, rengti mokslininkus, bendradarbiauti mokslo srityje su šalies ir užsienio partneriais;

3) bendradarbiaujant su visuomenės ir ūkio partneriais, mokslinė, šviečiamąja, meno ir kita kultūrine veikla skatinti regionų ir visos šalies raidą;

4) ugdyti švietimui ir mokslui imlią visuomenę, gebančią efektyviai naudotis mokslu ir konkuruoti aukšto lygio technologijų, gaminių ir paslaugų rinkoje.“

22. Išdėstyti 9 straipsnio 2 dalies 1 punktą taip:

„1) vykdyti studijas, teikiančias asmeniui aukštąjį koleginių išsilavinimą ir aukštojo mokslo kvalifikaciją, tenkinančias Lietuvos valstybės ir visuomenės reikmes, atitinkančias mokslo ir naujausių technologijų lygį;“.

23. Išdėstyti 9 straipsnio 3 dalį taip:

„3. Daugiau kaip pusė kolegijos dėstytojų turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstomojo dalyko srityje ir tobulinti ją kolegijos nustatyta tvarka. Dalykus, kuriuos kolegijose turi dėstyti mokslo laipsnį turintys dėstytojai, nustato srities studijų nuostatos.“

24. Išdėstyti 10 straipsnio 1 ir 2 dalis taip:

„1. Mokslinių tyrimų institutas gali būti valstybinis ir nevalstybinis.

2. Valstybinis mokslinių tyrimų institutas vykdo valstybei, visuomenei ar ūkio subjektams svarbius ilgalaikius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą steigėjo (juridinio asmens dalyvių) nustatytoje kryptyse.“

25. Įrašyti 10 straipsnio 3 dalyje prieš žodį „mokslinių“ žodį „Valstybinio“.

26. Įrašyti 10 straipsnio 3 dalies 1 punkte prieš žodžius „plėtrai svarbius“ žodžius „tęstinumui ir“.

27. Atsisakyti 10 straipsnio 4 dalies, o ankstesniąją 5 dalį laikyti 4 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinis mokslinių tyrimų institutas yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip biudžetinė arba viešoji įstaiga. Nevalstybinis mokslinių tyrimų institutas gali būti viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga, arba privatus juridinis asmuo.“

28. Išdėstyti 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą taip:

„1) nustatyti savo struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises, pareigas ir darbo apmokėjimo sąlygas, pareigybių reikalavimus, konkursų šioms pareigoms organizavimo ir atestavimo tvarką, laikydamasis įstatymų ir kitų teisės aktų;“.

29. Išdėstyti 11 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktus taip:

„3) leisti mokslo ir kitą literatūrą, pasirinkti kitus būdus savo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros rezultatams skelbti;

4) kartu su universitetais šio įstatymo 48 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka rengti mokslininkus, padėti rengti specialistus;“.

30. Įrašyti 11 straipsnio 2 dalies 2 punkte prieš žodį „apie“ žodį „ir“.

31. Išdėstyti 12 straipsnio 2 dalį taip:

„2. Valstybės mokslo ir studijų politiką pagal šiame ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose nustatytą kompetenciją įgyvendina Vyriausybė, Švietimo ir mokslo ministerija ir kitos ministerijos, Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos valstybinis studijų fondas, Studijų kokybės vertinimo centras, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius, Vyriausybės ir Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos, taip pat kitos institucijos.“

32. Išdėstyti 12 straipsnio 4 dalį taip:

„4. Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūra koordinuoja Lietuvos įstaigų, įmonių ir organizacijų dalyvavimą tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ir projektuose.“

33. Išdėstyti 13 straipsnio 2–4 dalis taip:

„2. Lietuvos mokslo taryba yra Seimo ir Vyriausybės patarėja mokslo ir mokslininkų rengimo klausimais. Lietuvos mokslo taryba dalyvauja įgyvendinant mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir kitas programas, programinį konkursinį mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbų finansavimą ir organizuoja Lietuvoje vykdomos mokslinės veiklos vertinimą.

3. Lietuvos mokslo tarybą sudaro valdyba, mokslo fondas ir du ekspertų komitetai: Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas ir Gamtos ir technikos mokslų komitetas. Šie komitetai sudaromi Lietuvos mokslo tarybos nuostatuose nustatyta tvarka.

4. Lėšos šio straipsnio 2 dalyje nurodytoms programoms ir darbams įgyvendinti skiriamos per Lietuvos mokslo tarybą.“

34. Išbraukti 14 straipsnio pavadinime ir 1 dalyje žodžius „mokslo ir“.

35. Išdėstyti 14 straipsnio 2 dalį taip:

„2. Lietuvos valstybinis studijų fondas Vyriausybės nustatyta tvarka administruoja valstybės paskolas ir (arba) remia valstybės remiamas paskolas studentams, stipendijas trečiosios pakopos studentams, kitą finansinę paramą studentams.“

36. Atsisakyti 15 straipsnio dėl Lietuvos inovacijų ir technologijų agentūros (atitinkamai pakeisti kitų straipsnių numeraciją).

37. Išdėstyti 16 straipsnį taip:

„16 straipsnis. Integruoti mokslo, studijų ir verslo centrai (slėniai)

Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo bei plėtros koncepciją ir programas tvirtina Vyriausybė.

2. Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtrą, jų programų kūrimą ir įgyvendinimą koordinuoja ir priežiūros tarnybą sudaro Švietimo ir mokslo ministerija kartu su Ūkio ministerija.“

38. Išdėstyti 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus taip:

„1) skatinti aukštųjų mokyklų veiklos kokybę per išorinį vertinimą bei institucijų ir studijų programų akreditavimą;

2) kurti palankias laisvo asmenų judėjimo sąlygas organizuojant užsienio mokslo ir studijų institucijose įgytų aukštojo mokslo kvalifikacijų vertinimą ir (arba) pripažinimą Lietuvoje ir atliekant kitas Vyriausybės paskirtas funkcijas.“

39. Išdėstyti 17 straipsnio 2 ir 3 dalis taip:

„2. Studijų kokybės vertinimo centro kolegialus valdymo organas yra Studijų kokybės vertinimo centro taryba, sudaroma 5 metams iš 9–12 narių, kuriuos siūlo Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos mokslo taryba, socialiniai partneriai, studentų atstovybės ir mokslininkų asociacijos. Studijų kokybės vertinimo centro tarybos sudėtį tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

3. Ne rečiau kaip kas 5 metai švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka atliekamas Studijų kokybės vertinimo centro veiklos išorinis vertinimas, kurio rezultatai skelbiami viešai.“

40. Išdėstyti 17 straipsnio 5 dalį taip:

„5. Studijų kokybės vertinimo centro vienasmenis valdymo organas yra direktorius. Direktorių viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai renka Studijų kokybės vertinimo centro taryba. Tas pats asmuo direktoriumi gali būti renkamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.“

41. Įrašyti 18 straipsnio 6 dalies 1 punkte prieš žodį „juridinio“ žodį „arba“.

42. Papildyti 18 straipsnio 8 dalį nauju 3 punktu (ankstesniuosis 3–8 punktus laikyti 4–9 punktais):

„3) rekomenduoti mokslo ir studijų institucijai atšaukti sprendimą, priimtą remiantis akademinę etiką ir procedūras reglamentuojančiais dokumentais;“.

43. Išbraukti 20 straipsnio 1 dalyje žodį „aukščiausiasis“.

44. Išdėstyti 20 straipsnio 2–7 dalis taip:

„2. Taryba atlieka šias funkcijas:

1) tvirtina aukštosios mokyklos viziją ir misiją, rektoriaus (direktoriaus) pateiktą strateginį veiklos planą;

2) išklausiusi senato (akademinės tarybos) nuomonę, teikia Seimui tvirtinti universiteto (Vyriausybei – kolegijos) statuto pakeitimus;

3) svarsto ir tvirtina rektoriaus (direktoriaus) teikiamus aukštosios mokyklos struktūrinių pertvarkymų planus;

4) nustato aukštosios mokyklos lėšų (taip pat lėšų, skirtų vadovų ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui) ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais tvarką, svarsto ir priima svarbiausius su tuo susijusius sprendimus;

5) nustato aukštosios mokyklos rektoriaus (direktoriaus) rinkimų viešo konkurso būdu organizavimo tvarką; renka, skiria į pareigas ir atleidžia iš pareigų aukštosios mokyklos rektorių (direktorių);

6) nustato aukštosios mokyklos darbuotojų parinkimo ir vertinimo principus;

7) rektoriaus (direktoriaus) teikimu nustato studijų kainą ir įmokų, tiesiogiai nesusijusių su studijų programos įgyvendinimu, dydžius;

8) tvirtina rektoriaus (direktoriaus) pateiktą aukštosios mokyklos metinę pajamų ir išlaidų sąmatą ir šios sąmatos įvykdymo ataskaitą; gali inicijuoti aukštosios mokyklos ūkinės ir finansinės veiklos auditą;

9) tvirtina rektoriaus (direktoriaus) pateiktą aukštosios mokyklos metinę veiklos ataskaitą, vertina veiklos atitiktį strateginiam planui, pasiektus rezultatus ir jų poveikį;

10) užtikrina aukštosios mokyklos atskaitingumą ir ryšį su visuomene ir steigėjais, kasmet informuoja visuomenę apie aukštosios mokyklos strateginio veiklos plano vykdymo rezultatus;

11) rūpinasi parama aukštajai mokyklai;

12) išklausiusi senato (akademinės tarybos) nuomonę, tvirtina aukštosios mokyklos reorganizavimo arba likvidavimo planus ir teikia juos Seimui (Vyriausybei);

13) atlieka kitas teisės aktuose ir aukštosios mokyklos statute nustatytas funkcijas.

3. Taryba sudaroma iš 9 arba 11 narių. Aukštosios mokyklos statuto nustatyta tvarka vieną tarybos narį skiria studentų atstovybė, jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija); du arba, jeigu tarybą sudaro 11 narių, tris narius – dėstytojai ir mokslo darbuotojai; vieną – administracija ir kiti darbuotojai. Kitus penkis arba, jeigu tarybą sudaro 11 narių, šešis narius siūlo juridiniai ir fiziniai asmenys iš asmenų, nepriklausančių aukštosios mokyklos personalui ir studentams, – šiuos tarybos narius paskiria ir atšaukia švietimo ir mokslo ministras aukštojo mokslo tarybos teikimu, išklausęs aukštosios mokyklos tarybos nuomonę. Tarybos sudėtį viešai skelbia švietimo ir mokslo ministras.

4. Tarybos nariu gali būti nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis darbo patirties švietimo, mokslo, kultūros ar verslo srityje (šis reikalavimas netaikomas studentų atstovui) ir žinių bei gebėjimų, padedančių siekti aukštosios mokyklos tikslų ir įgyvendinti aukštosios mokyklos misiją. Tarybos nariu tas pats asmuo gali būti ne ilgiau kaip dvi tarybos kadencijas iš eilės.

5. Tarybos nario kadencija – 4 metai. Ne vėliau kaip prieš mėnesį iki tarybos nario kadencijos pabaigos švietimo ir mokslo ministras paskelbia naują tarybos sudėtį.

6. Pradėdamas eiti tarybos nario pareigas tarybos posėdyje tarybos narys statuto nustatyta tvarka pasirašo įsipareigojimą, vadovaudamasis aukštosios mokyklos ir visuomenės interesais, sąžiningai atlikti šio įstatymo nustatytas pareigas.

7. Taryba visų narių balsų dauguma iš savo narių renka ir atšaukia tarybos pirmininką. Tarybos pirmininku negali būti aukštosios mokyklos personalui priklausantis asmuo ar studentas.“

45. Išdėstyti 20 straipsnio 9–12 dalis taip:

„9. Aukštosios mokyklos rektorius (direktorius) gali dalyvauti tarybos posėdžiuose patariamąjį balsą teise.

10. Jeigu tarybos narys netinkamai vykdo įstatymų, aukštosios mokyklos statuto ar šio straipsnio 6 dalyje numatyto įsipareigojimo nustatytas pareigas arba nepasirašo šio straipsnio 6 dalyje numatyto įsipareigojimo, tarybos pirmininkas turi teisę kreiptis į tą narį paskyrusį asmenį su prašymu atšaukti paskirtą tarybos narį.

11. Jeigu tarybos nario įgaliojimai nutrūksta iki kadencijos pabaigos, naują tarybos narį paskiria asmuo, paskyręs tarybos narį, kurio įgaliojimai nutrūko. Naujas tarybos narys pradeda eiti pareigas po to, kai apie jo paskyrimą paskelbia švietimo ir mokslo ministras, ir pasirašo šio straipsnio 6 dalyje numatytą įsipareigojimą.

12. Tarybos nariams atlyginama už veiklą einant tarybos nario pareigas iš aukštosios mokyklos lėšų. Išmokų mokėjimo tvarka nustatoma statute.“

46. Papildyti 20 straipsnį 13 dalimi:

„13. Aukštosios mokyklos rektorius (direktorius) užtikrina tarybos veiklai reikiamas organizacines sąlygas.“

47. Atsisakyti 21 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktų (ankstesnius 4–9 punktus laikyti 2–7 punktais).

48. Išdėstyti 21 straipsnio 2 dalies 6 punktą taip:

„6) statuto nustatyta tvarka teikia universiteto garbės vardus;“.

49. Atsisakyti 21 straipsnio 3 dalies 3 punkto (ankstesnius 4–8 punktus laikyti 3–7 punktais).

50. Išdėstyti 21 straipsnio 5 dalį taip:

„5. Senato (akademinės tarybos) nariais gali būti universiteto (kolegijos) akademinės bendruomenės nariai, taip pat kitų mokslo ir studijų institucijų mokslininkai, dėstytojai ir pripažinti menininkai. Studentų skiriami atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų senato (akademinės tarybos) narių. Studentų atstovus į senatą (akademinę tarybą) skiria studentų atstovybė, o jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija). Profesoriaus pareigas einantys dėstytojai turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų senato (akademinės tarybos) narių. Docento pareigas einantys dėstytojai turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų senato (akademinės tarybos) narių. Senato (akademinės tarybos) nariai pagal pareigas sudaro ne daugiau kaip 10 procentų senato (akademinės tarybos) narių. Aukštosios mokyklos rektorius (direktorius) yra senato (akademinės tarybos) narys pagal pareigas.“

51. Papildyti 21 straipsnį 6 dalimi:

„6. Senato (akademinės tarybos) veiklą reglamentuoja aukštosios mokyklos statutas.“

52. Papildyti 22 straipsnio 2 dalį nauju 5 punktu (ankstesniuosis 5–8 punktus laikyti 6–9 punktais):

„5) teikia tarybai tvirtinti studijų kainą ir įmokų, tiesiogiai nesusijusių su studijų programos įgyvendinimu, dydžius;“.

53. Įrašyti 22 straipsnio 4 dalyje vietoj žodžio „pusė“ žodžius „trys penktadaliai“.

54. Papildyti 22 straipsnį nauja 7 dalimi (ankstesniašias 7–8 dalis laikyti 8–9 dalimis):

„7. Su paskirtuoju rektoriumi (direktoriumi) terminuotą darbo sutartį aukštosios mokyklos vardu pasirašo tarybos pirmininkas arba kitas tarybos įgaliotas asmuo.“

55. Įrašyti 22 straipsnio 8 dalyje vietoj skaičiaus „5“ skaičių „4“.

56. Išdėstyti 23 straipsnį taip:

„23 straipsnis. Studentų dalyvavimas aukštosios mokyklos valdyme

Studentų interesams aukštosios mokyklos valdymo organuose atstovauja studentų atstovai, kuriuos ne ilgiau kaip 2 metams skiria studentų atstovybė, o jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija). Daugiau kaip pusę šių atstovų turi sudaryti studentai.“

57. Atsisakyti 25 straipsnio 1 dalies 1 punkto (ankstesniuosis 2–5 punktus laikyti 1–4 punktais).

58. Išbraukti 25 straipsnio 2 dalyje žodžius „valstybinės mokslinių tyrimų“ ir „valstybinių mokslinių tyrimų“.

59. Išdėstyti 26 straipsnio 2 dalį taip:

„2. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto direktorių viešo konkurso būdu skiria į pareigas ir atleidžia iš pareigų steigėjas (juridinio asmens dalyviai) ar jo (jū) įgaliotas asmuo.“

60. Įrašyti 26 straipsnio 5 dalyje vietoj skaičiaus „5“ skaičių „4“.

61. Įrašyti IV skyriaus pavadinime po žodžio „**STEIGIMAS**“ žodžius „**PABAIGA IR PERTVARKYMAS**“.

62. Išbraukti 27 straipsnio 1 dalyje žodžius „jei šis įstatymas nenustato kitaip“.

63. Išdėstyti 27 straipsnio 4 dalį taip:

„4. Valstybinį universitetą steigia Seimas Vyriausybės teikimu. Nepažeisdama šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, valstybės, kaip valstybinio universiteto savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybiniuose universitetuose dalininkais negali būti privatūs asmenys.“

64. Išdėstyti 27 straipsnio 5 dalį taip:

„5. Valstybinę kolegiją steigia Vyriausybė Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu. Nepažeisdama šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, valstybės, kaip valstybinės kolegijos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybinėse kolegijose dalininkais negali būti privatūs asmenys.“

65. Atsisakyti 28 straipsnio 5 dalies.

66. Išbraukti 29 straipsnio 1 dalyje žodžius „Valstybinis“ ir „jei šis įstatymas nenustato kitaip“.

67. Įrašyti 29 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžio „steigiamiems“ žodį „valstybiniams“.

68. Išdėstyti 29 straipsnio 4 dalį taip:

„4. Valstybinių mokslinių tyrimų instituto steigimo dokumentų reikalavimus, jų veiklos kvalifikacinius reikalavimus ir jų veiklos priežiūros tvarką nustato Vyriausybė.“

69. Įrašyti 30 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje prieš žodį „mokslinių“ žodį „Valstybinio“.

70. Išdėstyti 30 straipsnio 1 dalies 6 punktą taip:

„6) mokslinių tyrimų instituto organai ir jų kompetencija, skyrimo ir atleidimo tvarka;“.

71. Papildyti 30 straipsnio 1 dalį nauju 8 punktu (ankstesnius 8–10 punktus laikyti 9–11 punktais):

„8) mokslinių tyrimų instituto visuomeninės priežiūros forma;“.

72. Atsisakyti 30 straipsnio 3 dalies.

73. Papildyti naujais 31–34 straipsniais (atitinkamai pakeisti kitų straipsnių numeraciją):

„31 straipsnis. Aukštosios mokyklos pabaigos ir pertvarkymo pagrindai

Aukštosios mokyklos pabaigos ir pertvarkymo tvarką reglamentuoja Civilinis kodeksas, šis įstatymas ir atitinkamą juridinio asmens teisinę formą reglamentuojantis įstatymas.

32 straipsnis. Valstybinės aukštosios mokyklos reorganizavimo ypatumai

1. Sprendimą dėl valstybinio universiteto reorganizavimo priima Seimas universiteto tarybos teikimu arba Vyriausybės teikimu, atsižvelgdamas į universiteto tarybos nuomonę. Sprendimą dėl valstybinės kolegijos reorganizavimo priima Vyriausybė kolegijos tarybos teikimu arba Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu, atsižvelgdama į kolegijos tarybos nuomonę.

2. Reorganizuojant valstybinę aukštąją mokyklą skaidymo būdu, bent vienas iš juridinių asmenų, kuriems pereina reorganizuotos valstybinės aukštosios mokyklos teisės ir pareigos, turi būti valstybinė aukštoji mokykla, o kitų juridinių asmenų savininkas arba dalininkas – valstybė. Reorganizuojant valstybinę aukštąją mokyklą jungimo būdu, juridinis asmuo, kuriam pereina reorganizuotos aukštosios mokyklos teisės ir pareigos, turi būti aukštoji mokykla.

3. Per tris mėnesius nuo reorganizacijos pabaigos aukštojoje mokykloje, kuriai pereina reorganizuotos aukštosios mokyklos teisės ir pareigos, šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromi aukštosios mokyklos valdymo organai.

4. Jeigu reorganizuojant aukštąją mokyklą įsteigiama nauja aukštoji mokykla, ji šio įstatymo nustatyta tvarka turi gauti leidimą vykdyti studijas ir (ar) kitą su studijomis susijusią veiklą.

33 straipsnis. Valstybinės aukštosios mokyklos likvidavimo ypatumai

1. Sprendimą dėl valstybinio universiteto likvidavimo priima Seimas universiteto tarybos teikimu arba Vyriausybės teikimu, atsižvelgdamas į universiteto tarybos nuomonę.

Sprendimą dėl valstybinės kolegijos likvidavimo priima Vyriausybė kolegijos tarybos teikimu arba Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu, atsižvelgdama į kolegijos tarybos nuomonę.

2. Kai yra priimtas sprendimas likviduoti valstybinę aukštąją mokyklą, švietimo ir mokslo ministras, suderinęs su aukštosios mokyklos taryba, paskiria likvidatorių, kuris pagal Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintą likvidavimo projektą ir grafiką likviduoja valstybinę aukštąją mokyklą. Likvidavimo projekte turi būti išdėstyti siūlymai dėl galimybių studentams tęsti studijas kitose aukštosiose mokyklose, taip pat siūlymai dėl valstybinės aukštosios mokyklos turto naudojimo.

3. Nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos likviduojamos valstybinės aukštosios mokyklos senatas (akademine taryba) ir taryba, taip pat rektorius (direktorius) netenka įgaliojimų. Jų funkcijas atlieka likvidatorius.

34 straipsnis. Mokslinių tyrimų instituto pabaiga ir pertvarkymas

1. Mokslinių tyrimų instituto pabaigos ir pertvarkymo tvarką reglamentuoja Civilinis kodeksas, šis įstatymas ir atitinkamą juridinio asmens teisinę formą reglamentuojantis įstatymas.

2. Sprendimą dėl valstybinio mokslinių tyrimų instituto pabaigos ir pertvarkymo priima Vyriausybė.“

74. Išdėstyti 35 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą taip:

„1. Vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą turi teisę šio įstatymo nustatyta leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą turinčios aukštosios mokyklos:“.

75. Išdėstyti 35 straipsnio 2 dalį taip:

„2. Vykdyti su studijomis susijusią veiklą turi teisę šio įstatymo nustatyta leidimą turinti užsienio aukštosios mokyklos atstovybė.“

76. Atsisakyti 35 straipsnio 3 dalies.

77. Išdėstyti 36–38 straipsnius taip:

„36 straipsnis. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą

1. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išduodamas šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas Lietuvos Respublikoje, norėdami gauti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, Studijų kokybės vertinimo centrui pateikia prašymą ir kitus Vyriausybės nustatytoje tvarkoje nurodytus dokumentus bei duomenis. Gavęs aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo pateiktus dokumentus, Studijų kokybės vertinimo centras per 20 kalendorinių dienų kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą, kad šis pateiktų išvadą, ar numatoma aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui. Studijų kokybės vertinimo centras privalo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Valstybės saugumo departamento pažymos, patvirtinančios, kad numatoma aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui, gavimo dienos įvertinti pateiktus dokumentus ir pateikti išvadas pareiškėjui ir Švietimo ir mokslo ministerijai.

3. Švietimo ir mokslo ministras per mėnesį nuo Studijų kokybės vertinimo centro išvadų gavimo dienos priima sprendimą dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo (neišdavimo) arba informuoja pareiškėjus apie sprendimo neišduoti leidimo priėmimo priežastis. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą ar atsisakyti išduoti šį leidimą Švietimo ir mokslo ministerija praneša Juridinių asmenų registru.

4. Gavusi leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas studijų ir su studijomis susijusios veiklos priežiūros institucijai – Švietimo ir mokslo ministerijai – teisės aktų nustatyta tvarka privalo teikti ir leisti tikrinti informaciją, susijusią su išduotu leidimu vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą.

5. Leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą turinti aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus aukštosios mokyklos veiklai. Pasikeitus duomenims, kurių reikia leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti, aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas turi ne vėliau kaip per mėnesį apie tai informuoti Švietimo ir mokslo ministeriją.

37 straipsnis. Leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą panaikinimas ar jo galiojimo sustabdymas

1. Švietimo ir mokslo ministerija priima sprendimą dėl išduoto leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą panaikinimo, jeigu:

1) leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą buvo gautas apgaulės būdu ar kitaip pažeidus įstatymus;

2) dvejų metų laikotarpiu pakartotinai neigiamai įvertinta aukštosios mokyklos veikla;

3) aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas verčiasi įstatymų draudžiama veikla;

4) aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas tapo nemoki (-us) ir (arba) jos (jo) veikla kelia grėsmę studentų interesams;

5) aukštoji mokykla pasibaigia arba užsienio aukštosios mokyklos filialas išregistruojamas iš Juridinių asmenų registro.

2. Švietimo ir mokslo ministerija turi teisę priimti sprendimą dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą panaikinimo, jeigu:

1) aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas, kurios (-io) leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą galiojimas buvo sustabdytas, per nustatytąjį terminą nepašalina Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose studijų vykdymą ir su studijomis susijusią veiklą, nustatytų reikalavimų pažeidimų;

2) aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas nepradėjo vykdyti studijų ir (arba) su studijomis susijusios veiklos per 12 mėnesių nuo leidimo vykdyti studijas ir (arba) su studijomis susijusią veiklą išdavimo dienos;

3) aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas nevykdo studijų daugiau kaip 6 mėnesius;

4) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

3. Jeigu aukštoji mokykla arba užsienio aukštosios mokyklos filialas pažeidė Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose studijų vykdymą ir su studijomis susijusią veiklą, nustatytus reikalavimus, švietimo ir mokslo ministras gali sustabdyti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą galiojimą tam tikram terminui, atsižvelgdamas į nustatytų pažeidimų pobūdį.

4. Apie priimtą sprendimą panaikinti arba sustabdyti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą Švietimo ir mokslo ministerija praneša Juridinių asmenų registru.

38 straipsnis. Leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą

1. Leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą užsienio aukštosios mokyklos atstovybei Lietuvos Respublikoje išduoda Švietimo ir mokslo ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Gavusi užsienio aukštosios mokyklos pateiktus Vyriausybės nustatytoje tvarkoje nurodytus dokumentus, Švietimo ir mokslo ministerija per 20 kalendorinių dienų kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą, kad šis pateiktų išvadą, ar numatoma užsienio aukštosios mokyklos atstovybės veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui. Švietimo ir mokslo ministerija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą išdavimo ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Valstybės saugumo departamento išvados gavimo dienos.

3. Švietimo ir mokslo ministerija atsisako išduoti leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, jeigu:

1) pateikti dokumentai ir duomenys neatitinka Vyriausybės nustatytų reikalavimų arba jie yra neteisingi;

2) atstovybę steigianti užsienio aukštoji mokykla neatitinka Vyriausybės nustatytų reikalavimų;

3) užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio aukštoji mokykla, kompetentinga institucija prieštarauja atstovybės steigimui Lietuvos Respublikoje.

4. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą ar atsisakyti išduoti šį leidimą Švietimo ir mokslo ministerija praneša Juridinių asmenų registru ir pareiškėjui.

5. Užsienio aukštosios mokyklos atstovybė, kuriai nebuvo išduotas leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą, Vyriausybės nustatyta tvarka gali pakartotinai kreiptis dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą išdavimo.

6. Švietimo ir mokslo ministerija gali panaikinti užsienio aukštosios mokyklos atstovybei išduotą leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, jeigu:

1) leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą buvo gautas apgaulės būdu ar kitaip pažeidus įstatymus;

2) užsienio aukštosios mokyklos atstovybė verčiasi įstatymų draudžiama veikla;

3) užsienio aukštosios mokyklos atstovybė, kurios leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą galiojimas buvo sustabdytas, per nustatytąjį terminą nepašalina Lietuvos

Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose su studijomis susijusią veiklą, nustatytų reikalavimų pažeidimų;

4) aukštoji mokykla pasibaigia arba užsienio aukštosios mokyklos filialas išregistruojamas iš Juridinių asmenų registro;

5) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

7. Jeigu užsienio aukštosios mokyklos atstovybė pažeidė Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose su studijomis susijusią veiklą, nustatytus reikalavimus, švietimo ir mokslo ministras gali sustabdyti leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą galiojimą. Terminą, kuriam sustabdomas leidimo galiojimas, nustato švietimo ir mokslo ministras, atsižvelgdamas į nustatytų pažeidimų pobūdį.

8. Užsienio aukštosios mokyklos atstovybė, kuriai išduoto leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą galiojimas yra sustabdytas, neturi teisės vykdyti su studijomis susijusios veiklos.

9. Apie leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą panaikinimą ar jo galiojimo sustabdymą Švietimo ir mokslo ministerija praneša užsienio aukštajai mokyklai ir Juridinių asmenų registru.

10. Panaikinus leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, užsienio aukštosios mokyklos atstovybė Lietuvos Respublikoje praranda teisę vykdyti su studijomis susijusią veiklą.

11. Užsienio aukštosios mokyklos atstovybė neturi teisės vykdyti studijų.“

78. Išdėstyti 39 straipsnio 2 ir 3 dalis taip:

„2. Mokslo (meno) veiklos ir studijų vienovę universitetuose užtikrina dėstytojų ir studentų dalyvavimas moksliniuose tyrimuose ir eksperimentinėje (socialinėje, kultūrinėje) plėtroje (meno veikloje), mokslo darbuotojų dalyvavimas studijų procese, mokslo žinių ir mokslinio darbo įgūdžių perteikimas studijų programose (antrosios ir trečiosios pakopų), universitetuose atliekami užsakovieji mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (meno) darbai verslui, nevalstybiniam ir viešajam sektoriui. Antrosios pakopos studijų vykdymas siejamas su universitete vykdomos mokslo (meno) veiklos rezultatais. Trečiosios pakopos studentams mokslinė tiriama (meno) veikla yra privaloma.

3. Kolegijose mokslo ir studijų vienovė užtikrinama per glaudų ryšį su praktika – dėstytojų ir studentų dalyvavimą taikomuosiuose moksliniuose tyrimuose ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbuose pagal verslo, pramonės ir kitų organizacijų užsakymus, regionų plėtros projektuose, konsultacinėje veikloje.“

79. Laikyti ankstesnius projekto Nr. XP-2905(2) 46, 47 ir 49 straipsnius 41–43 straipsniais ir išdėstyti juos taip:

„41 straipsnis. Vidinis mokslo ir studijų institucijų veiklos kokybės užtikrinimas

1. Kiekviena aukštoji mokykla privalo turėti vidinę studijų kokybės užtikrinimo sistemą, grindžiamą Europos aukštojo mokslo erdvės studijų kokybės užtikrinimo nuostatomis ir pačios aukštosios mokyklos patvirtinta veiklos kokybės gerinimo strategija,

numatyti veikimo būdus ir priemones, padedančius užtikrinti jos teikiamo aukštojo išsilavinimo kokybę.

2. Aukštoji mokykla turi nuolat savo interneto tinklalapyje ir kitais būdais viešai skelbti tikslią kiekybinę ir kokybinę informaciją apie studijų programas, suteikiamas aukštojo mokslo kvalifikacijas, mokslo (meno) veiklą, įsivertinimo rezultatus, studentų, absolventų ir kitų suinteresuotų šalių nuomonę apie studijų kokybę, pripažintų institucijų atliktus aukštosios mokyklos veiklos vertinimus, absolventų karjeros rodiklius ir kitus duomenis, kurių reikia visuomenei informuoti apie studijas.

3. Mokslo ir studijų institucijos nuolat atlieka mokslo (meno) veiklos savianalizę.

42 straipsnis. Studijų programų išorinis vertinimas ir akreditavimas

1. Gali būti vykdomos tik akredituotos studijų programos. Užsienio aukštųjų mokyklų filialai gali vykdyti užsienyje aukštajai mokyklai akredituotas studijų programas. Aukštųjų mokyklų studijų programų išorinį vertinimą atlieka ir sprendimus dėl akreditavimo priima Studijų kokybės vertinimo centras arba Europos aukštojo mokslo erdvės kompetentingų viešosios valdžios institucijų pripažinta agentūra. Dėl studijų programų akreditavimo į Studijų kokybės vertinimo centrą arba Europos aukštojo mokslo erdvės kompetentingų viešosios valdžios institucijų pripažintą agentūrą turi kreiptis aukštoji mokykla. Akredituota studijų programa nustatytajam terminui įtraukiama į Studijų ir mokymo programų registrą.

2. Studijų programos turi būti akredituojamos ne rečiau kaip kartą per 6 metus. Neakredituota studijų programa arba programa, kurios akreditavimo terminas pasibaigė, iš Studijų ir mokymo programų registro išregistruojama. Tais atvejais, kai yra pagal išregistruojamą programą studijavusių, bet jos nebaigusių studentų, švietimo ir mokslo ministras nustato tolesnes jų studijų galimybes.

3. Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarką tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

43 straipsnis. Mokslo ir studijų institucijų veiklos išorinis vertinimas

1. Aukštųjų mokyklų ir valstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos kokybei gerinti ir atskaitomybei įgyvendinti Švietimo ir mokslo ministerija kas 6 metus inicijuoja jų veiklos išorinį vertinimą, įtraukdama ekspertus iš užsienio valstybių. Aukštųjų mokyklų ir valstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos išorinis vertinimas apima visas jų nuostatuose nurodytas veiklos sritis ir remiasi veiklos atitikties statutuose (įstatuose, nuostatuose) nurodytai misijai, mokslo ir studijų tarptautiniam lygiui, studijų rezultatų vertinimo atitikties nustatytiems reikalavimams, akademinės etikos ir procedūrų reikalavimų vykdymo ir valstybės lėšų naudojimo efektyvumo kriterijais.

2. Aukštosios mokyklos veiklos išorinį vertinimą organizuoja Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliota institucija. Aukštųjų mokyklų veiklos išorinio vertinimo rezultatai naudojami joms akredituoti arba įvertinti ir kitais steigėjo (juridinio asmens dalyvių susirinkimo) numatytais atvejais.

3. Jeigu aukštosios mokyklos veikla įvertinama neigiamai, ne vėliau kaip per 2 metus atliekamas pakartotinis veiklos išorinis vertinimas. Jeigu pakartotinio vertinimo metu

aukštosios mokyklos veikla įvertinama neigiamai, ne vėliau kaip per mėnesį Švietimo ir mokslo ministerija priima šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje numatytą sprendimą.

4. Aukštųjų mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarką tvirtina Vyriausybė.

5. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos išorinį vertinimą organizuoja Lietuvos mokslo taryba. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos išorinio vertinimo tvarką tvirtina Vyriausybė. Jeigu valstybinio mokslinių tyrimų instituto veikla įvertinama neigiamai, Vyriausybė priima šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje numatytą sprendimą.

6. Nevalstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos išorinis vertinimas vykdomas šių institutų iniciatyva ir lėšomis.

7. Siekdama gerinti mokslo ir studijų kokybę, viešojo administravimo institucijų, mokslininkų asociacijų ar mokslo ir studijų institucijų iniciatyva atliekamus tikslinius mokslo ir studijų institucijų vertinimus gali finansuoti valstybė.“

80. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 50 straipsnį 44 straipsniu ir papildyti jį nauja 1 dalimi (ankstesniašias 1 ir 2 dalis laikyti 2 ir 3 dalimis):

„1. Aukštoji mokykla reguliariai akredituojama remiantis veiklos išorinio vertinimo išvadomis.“

81. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 53 straipsnį 45 straipsniu ir išdėstyti jį taip:

„45 straipsnis. Mokslo veiklos rezultatų viešumas

1. Siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų kokybę, valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą ir paskatinti mokslo pažangą, visi valstybinėse mokslo ir studijų institucijose atliekamų mokslo darbų rezultatai turi būti skelbiami viešai (internete ir kitais būdais), kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

2. Valstybės biudžeto lėšomis atliktų mokslo tyrimų rezultatai skelbiami viešai (internete ir kitais būdais), kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.“

82. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 38 straipsnį 46 straipsniu ir:

82.1. išdėstyti 46 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą taip:

„2. Studijos gali būti trijų pakopų:“;

82.2. išdėstyti 46 straipsnio 3 dalį taip:

„3. Pirmosios pakopos profesinio bakalauro studijų programos gali vykdyti kolegijos, o pirmosios pakopos bakalauro – universitetai. Antrosios ir trečiosios pakopų laipsnį suteikiančias studijų programos gali vykdyti universitetai arba universitetai kartu su mokslinių tyrimų institutais.“;

82.3. atsisakyti 46 straipsnio 6 dalies.

83. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 39 straipsnį 47 straipsniu ir:

83.1. išdėstyti 47 straipsnio 1 dalį taip:

„1. Studijų metai dalijami į semestrus ir atostogų laikotarpius. Studijų metų, semestrų pradžią ir pabaigą, atostogų laikotarpius nustato aukštosios mokyklos senatas (akademinė

taryba). Vasaros metu studentams turi būti skiriamos ne trumpesnės kaip vieno mėnesio atostogos.“;

83.2. išdėstyti 47 straipsnio 9 dalį taip:

„9. Laipsnio nesuteikiančios studijų programos skiriamos kvalifikacijai įgyti arba savarankiškai praktinei veiklai pasirengti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka. Laipsnio nesuteikiančių studijų (išskyrus rezidentūros studijas) programų apimtis yra ne mažesnė kaip 30 kreditų ir ne didesnė kaip 120 kreditų.“

84. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 40 straipsnį 48 straipsniu ir jo 1–4 dalis išdėstyti taip:

„1. Pirmosios pakopos studijų programos skiriamos bendrai erudicijai ugdyti, teoriniams studijų krypties pagrindams perteikti ir profesiniams įgūdžiams, kurie būtini savarankiškam darbui, formuoti. Universitetinių studijų programos yra labiau orientuotos į universalųjį bendrąjį išsilavinimą, teorinį pasirengimą ir aukščiausio lygio profesinius gebėjimus, o koleginių – į pasirengimą profesinei veiklai. Asmenims, baigusiems pirmosios pakopos universitetinių studijų programas, suteikiamas atitinkamos studijų krypties (krypčių) bakalauro laipsnis arba bakalauro laipsnis ir profesinė kvalifikacija (šio įstatymo 51 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais), baigusiems koleginių studijų programas, – atitinkamos studijų krypties profesinio bakalauro laipsnis arba profesinio bakalauro laipsnis ir profesinė kvalifikacija (šio įstatymo 51 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais).

2. Magistrantūros studijų programos skiriamos pasirengti savarankiškam mokslo (meno) darbui arba kitam darbui, kurį atlikti reikia mokslo žinių ir analitinių gebėjimų. Magistrantūros studijos vyksta universitetuose, kuriuose vykdoma studijų kryptį atitinkanti mokslo (meno) veikla. Asmenims, baigusiems magistrantūros studijų programas, suteikiamas atitinkamos studijų krypties magistro laipsnis. Asmenims, baigusiems antrosios pakopos teologijos studijų programas, suderinus su Katalikų Bažnyčios vadovybe, gali būti suteikiamas teologijos licenciato laipsnis.

3. Bendruosius ir specialiuosius (studijų krypties, krypčių grupės arba studijų srities aprašus) reikalavimus pirmosios pakopos, vientisųjų studijų ir magistrantūros studijų programoms tvirtina Švietimo ir mokslo ministerija.

4. Doktorantūra skiriama mokslininkams (aukščiausiosios kvalifikacijos menininkams) rengti, gebėjimams savarankiškai atlikti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbus (meno kūrybos darbus), spręsti mokslo problemas (kurti meno veikalus) įgyti. Teisę vykdyti doktorantūrą universitetams arba universitetams kartu su mokslinių tyrimų institutais, kuriuose atliekami mokslo kryptį atitinkantys aukšto lygio moksliniai tyrimai, arba universitetams kartu su tarptautinio lygio menininkais (meno kolektyvais) suteikia Švietimo ir mokslo ministerija, remdamasi mokslinių tyrimų (meno veiklos) lygio įvertinimu, kuris atliekamas dalyvaujant Lietuvos mokslo tarybos patvirtintiems užsienio ir Lietuvos ekspertams. Asmenims, baigusiems doktorantūrą ir apgynusiems daktaro disertaciją, suteikiamas atitinkamos mokslo srities daktaro laipsnis. Doktorantūros nuostatus tvirtina Vyriausybė Lietuvos mokslo tarybos teikimu.“

85. Atsisakyti ankstesniojo projekto Nr. XP-2905(2) 41 straipsnio „Laipsnio nesuteikiančių studijų programų reikalavimai“.

86. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 42 straipsnį 49 straipsniu ir:

86.1. įrašyti 49 straipsnio 3 punkte prieš skaičių „2“ vietoj žodio „ir“ žodį „ar“;

86.2. išbraukti 49 straipsnio 3 punkte žodžius „taip pat užsieniečių studijoms skirtas studijų programas“;

86.3. papildyti 49 straipsnį 4 punktu:

„4) kai studijos vyksta pagal užsieniečių studijoms skirtas studijų programas.“

87. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 43 straipsnį 50 straipsniu.

88. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 44 straipsnį 51 straipsniu ir:

88.1. įrašyti 51 straipsnio pavadinime ir 4 dalyje vietoj žodžių „priedai“ žodžius „priedėliai (priedai)“ atitinkamu linksniu;

88.2. išdėstyti 51 straipsnio 1 dalį taip:

„1. Baigus pirmosios, antrosios pakopų ir vientisųjų studijų programas, išduodamas suteiktą kvalifikacinį laipsnį liudijantis diplomą ir diplomo priedėlis (priedas), o baigus trečiosios pakopos studijas ir apgynus daktaro disertaciją, – mokslo laipsnį liudijantis diplomą. Diplomo priedėlis (priedas) yra neatskiriama diplomo dalis, diplomą papildantis dokumentas, pateikiantis informaciją apie įgyto aukštojo išsilavinimo turinį.“;

88.3. įrašyti 51 straipsnio 6 dalyje vietoj žodio „Užsienyje“ žodžius „Užsienio aukštosiose mokyklose“.

89. Laikyti ankstesnįjį projekto Nr. XP-2905(2) 45 straipsnį 52 straipsniu ir išdėstyti jį taip:

„52 straipsnis. Priėmimas į valstybinę aukštąją mokyklą

1. Į aukštosios mokyklos studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus ir (ar) stojamuosius egzaminus ir (ar) kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus. Priėmimo taisyklės, kuriose nustatomi konkursinių mokomųjų dalykų pagal studijų kryptis sąrašas ir konkursinio balo formavimo principai, minimalų stojamąjį balą ir kitus kriterijus nustato aukštoji mokykla ir skelbia ne vėliau kaip prieš vienus metus iki priėmimo pradžios.

2. Bendrą studijų vietų skaičių nustato aukštoji mokykla, atsižvelgdama į galimybes užtikrinti studijų kokybę.

3. Asmenys, turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją, į antrosios pakopos studijų programas priimami aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. Asmenys, turintys profesinio bakalauro laipsnį, į antrosios pakopos studijų programas turi teisę stoti, jeigu atitinka Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus minimalius reikalavimus.

4. Asmenys, stojantys studijuoti pagal neformaliojo švietimo programas ar atskirus studijų dalykus (jų grupes), priimami aukštųjų mokyklų nustatyta tvarka.“

90. Atsisakyti šių ankstesniųjų projekto Nr. XP-2905(2) straipsnių: 48 straipsnio „Mokslinės (meno) veiklos kokybės vertinimas“, 51 straipsnio „Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė) plėtra mokslo ir studijų institucijose“, 52 straipsnio „Meno veikla“ (atitinkamai pakeisti kitų straipsnių numeraciją).

91. Išdėstyti 53 straipsnį taip:

„53 straipsnis. Akademinė bendruomenė

1. Akademinę bendruomenę sudaro mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai ir profesorai emeritai.

2. Akademinės bendruomenės nariams laiduojama akademinė laisvė, apimanti:

1) minties, išraiškos laisvę;

2) mokslo (meno) ir pedagoginės veiklos metodų ir priemonių pasirinkimo laisvę, atitinkančią pripažįstamus etikos principus;

3) apsaugą nuo varžymų ir sankcijų už savo tyrimų rezultatų ir įsitikinimų skelbimą, išskyrus atvejus, kai skelbiama informacija yra valstybės ar tarnybos paslaptis ir (arba) Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimas.

3. Akademinėi bendruomenei taip pat laiduojama:

1) kūrybos ir intelektualinio darbo autorių teisės, nustatytos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir tarptautinėse sutartyse;

2) lygios teisės dalyvauti konkursuose.

3) nešališkas ir viešas mokslo darbų recenzavimas.

4. Akademinė bendruomenė naudojasi akademinė laisve ir vadovaujasi Akademinės etikos kodeksu, kurį pagal akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas parengia ir tvirtina mokslo ir studijų institucijos.“

92. Išdėstyti 54 straipsnio pavadinimą taip:

„54 straipsnis. Studento ir klausytojo statusas.“

93. Papildyti 54 straipsnį 3 dalimi:

„3. Klausytojo ir aukštosios mokyklos santykiai įforminami sutartimi aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.“

94. Papildyti 55 straipsnio 3 dalį nauju 1 punktu (ankstesnius 1 ir 2 punktus laikyti 2 ir 3 punktais):

„1) uoliai studijuodami, plėtoti savo mąstymo ir kūrybines galimybes;“

95. Išdėstyti 56 straipsnio 6 dalį taip:

„6. Aukštoji mokykla pagal tarybos nustatytą tvarką remia studentų atstovybę ir kitas studentų organizacijas, skiria patalpas ir lėšų jų veiklai finansuoti.“

96. Atsisakyti 59 straipsnio „Mokslo ir studijų institucijos personalas“ (atitinkamai pakeisti kitų straipsnių numeraciją).

97. Išdėstyti 58 straipsnio 2 ir 3 dalis taip:

„2. Profesoriaus pareigas gali eiti mokslininkas arba pripažintas menininkas. Profesoriaus pareigas einantis mokslininkas turi rengti mokslininkus, dėstyti studentams, vykdyti ir vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus. Profesoriaus pareigas einantis pripažintas menininkas turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje ir (ar) formuoti meno mokslinių tyrimų kryptis ir jiems vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus.“

3. Docente pareigas gali eiti mokslininkas arba pripažintas menininkas. Docente pareigas einantis mokslininkas turi dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus. Docente pareigas einantis pripažintas menininkas turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje.“

98. Išdėstyti 58 straipsnio 6 dalį taip:

„6. Kvalifikacinius dėstytojų pareigybių reikalavimus, ne žemesnius kaip nustatytieji šio straipsnio 2–5 dalyse, ir konkursų į šias pareigas organizavimo, atestavimo tvarką nustato aukštoji mokykla.“

99. Išdėstyti 59 straipsnį taip:

„59 straipsnis. Mokslo darbuotojai

1. Mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojai yra tyrėjai, einantys vyriausiojo mokslo darbuotojo, vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo pareigas, jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas, ir mokslininkai stažuotojai.

2. Vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas. Vyriausiasis mokslo darbuotojas turi rengti mokslininkus, vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

3. Vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas. Vyresnysis mokslo darbuotojas turi vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

4. Mokslo darbuotojo pareigas gali eiti mokslininkas. Mokslo darbuotojas turi atlikti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus.

5. Jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti asmuo, turintis aukštąjį ar jam prilygstantį išsilavinimą. Jaunesnysis mokslo darbuotojas turi atlikti arba padėti atlikti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbus, rengtis stoti į doktorantūrą.

6. Mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, minimalius kvalifikacinius pareigybių reikalavimus nustato Lietuvos mokslo taryba.

7. Mokslininko stažuotojo pareigas kitoje institucijoje, nei parengė daktaro disertaciją, gali eiti asmuo, kuris apgynė daktaro disertaciją ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki skyrimo į šias pareigas dienas.

8. Kvalifikacinius tyrėjų pareigybių, išskyrus mokslininkų stažuotojų pareigybes, reikalavimus, ne žemesnius kaip nustatytieji šio straipsnio 2–6 dalyse, ir konkursų šioms pareigoms, išskyrus konkursus mokslininkų stažuotojų pareigoms, organizavimo tvarką nustato mokslo ir studijų institucija.

9. Kvalifikacinius mokslininkų stažuotojų pareigybių reikalavimus, skyrimo į šias pareigas tvarką ir jų stažuotių finansavimo tvarką nustato Vyriausybė.“

100. Įrašyti 63 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „senato (akademinės tarybos)“ žodį „taryba“.

101. Išdėstyti 64 straipsnio pavadinimą taip:

„64 straipsnis. Mokslo ir studijų institucijos personalo teisės ir pareigos.“

102. Išdėstyti 64 straipsnio 1 dalies 4 punktą taip:

„4) dalyvauti svarstant savo institucijos statuto (įstatų) turinį ir veiklos kryptis;“.

103. Išdėstyti 64 straipsnio 3 dalies 1 punktą taip:

„1) laikytis Akademinės etikos kodekso;“.

104. Įrašyti 65 straipsnio pavadinime po žodžių „Priėmimas į“ žodį „valstybinių“.

105. Išdėstyti 65 straipsnio 1 dalį taip:

„1. Į mokslo ir studijų institucijų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus ir asmenis, nurodytus 61 straipsnyje ir šio straipsnio 4 dalyje, pareigas asmenys priimami viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai. Konkursų aukštosios mokyklos dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigoms organizavimo tvarką nustato aukštoji mokykla, o mokslinių tyrimų instituto – mokslinių tyrimų instituto mokslo taryba.“

106. Įrašyti 65 straipsnio 3 dalyje prieš skaičių „3“ žodžius „ne mažiau kaip“.

107. Papildyti 65 straipsnio 4 dalį sakiniu „Neatestuotas asmuo atleidžiamas.“

108. Atsisakyti 68 straipsnio „Parama dėstytojams, tyrėjams ir mokslo darbuotojams“.

109. Išdėstyti 66 straipsnį taip:

„66 straipsnis. Dėstytojų, mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijos

1. Dėstytojai, mokslininkai ir kiti tyrėjai turi teisę Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo nustatyta tvarka burtis į sąjungas ir kitas asociacijas.

2. Dėstytojų, mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijos, kitos asociacijos, veikiančios pagal įstatymus ir savo įstatus, veiklai, susijusiai su mokslo ir studijų sistemai keliamais tikslais, gauna valstybės biudžeto lėšų Lietuvos mokslo tarybos nustatyta tvarka.“

110. Pakeisti valstybės biudžeto lėšų studijoms skyrimo reglamentavimą – nustatyti, kad pirmosios pakopos ir vientisosioms studijoms lėšos būtų skiriamos taikant „studijų krepšelio“ principą: Vyriausybė nustatytų finansavimo proporcijas tarp šešių studijų sričių: valstybės finansavimas, skirtas atitinkamai studijų sričiai, aukštajai mokyklai atitektų pagal gabiausių stojančiųjų pasirinkimą (tiek valstybinėms, tiek nevalstybinėms aukštosioms mokykloms); valstybė finansuotų studijų kainą, apskaičiuotą pagal Vyriausybės patvirtintus kriterijus. Pašalinti iš aukštosios mokyklos ir nutraukę studijas grąžintų valstybės sumokėtą studijų kainą į valstybės biudžetą. Antrosios ir trečiosios pakopų studijų finansavimas būtų siejamas su aukštosios mokyklos mokslinės (meninės) veiklos lygiu ir „studijų krepšelių“ skaičiumi. Prireikus būtų sudarytos galimybės taikyti tikslinį studijų finansavimą. Daliai (iki 10 procentų) asmenų, geriausiai baigusių studijas valstybės nefinansuojamose studijų vietose valstybinėse aukštosiose mokyklose, būtų kompensuojama sumokėta studijų kaina. Valstybinės aukštosios mokyklos gautų valstybės biudžeto bazinį finansavimą (mokslui ir menui, ūkiui ir administravimui). Būtų pakeista paramos studentams tvarka, kad pirmosios ir antrosios studijų pakopų studentai galėtų gauti socialines stipendijas – socialiniam studijų prieinamumui užtikrinti (teikiamos Vyriausybės nustatyta tvarka tiek valstybinių, tiek nevalstybinių aukštųjų mokyklų studentams); skatinamąsias stipendijas – už gerus studijų

rezultatus (teikiamos aukštųjų mokyklų nustatyta tvarka), taip pat valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas: studijų kainai sumokėti; gyvenimo išlaidoms; dalinėms studijoms pagal tarptautines (tarpžinybines) sutartis. Todėl siūlytina:

Išdėstyti VII skyrių taip:

„VII SKYRIUS

MOKSLO IR STUDIJŲ FINANSAVIMAS

67 straipsnis. Mokslo ir studijų institucijų lėšos

1. Mokslo ir studijų institucijų lėšas sudaro:

1) valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms;

2) šio įstatymo nustatyta tvarka mokslo ir studijų institucijoms skiriamos valstybės biudžeto lėšos studijoms;

3) valstybės investicijų programų ir valstybės investicijų projektų lėšos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms;

4) pajamos, gautos kaip mokestis už studijas, taip pat pajamos iš ūkinės, mokslo veiklos ir teikiamų paslaugų;

5) lėšos, gautos kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas;

6) valstybės fondų lėšos;

7) tarptautinių ir užsienio fondų ir organizacijų skiriamos lėšos;

8) lėšos, gautos kaip parama pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą;

9) kitos teisėtai gautos lėšos.

2. Valstybės biudžete asignavimai kiekvienam valstybiniam universitetui skiriami atskira eilute. Valstybinės kolegijos ir valstybiniai mokslinių tyrimų institutai finansuojami iš valstybės institucijoms arba įstaigoms, vykdančioms jų steigėjo funkcijas, skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

68 straipsnis. Valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos

1. Valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos skiriamos:

1) moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti;

2) administravimui ir ūkiui;

3) kitoms reikmėms.

2. Valstybės biudžeto lėšos moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skiriamos Vyriausybės nustatyta tvarka pagal valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) veiklos vertinimo rezultatus.

69 straipsnis. Valstybės biudžeto lėšos studijoms

1. Valstybės biudžeto lėšos studijoms skiriamos:

1) studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti;

- 2) geriausius studijų rezultatus pasiekusių valstybės nefinansuojamose studijų vietose studentų sumokėtai studijų kainai kompensuoti šio įstatymo 71 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 3) tiksliniam studijų finansavimui;
- 4) valstybės paskoloms arba valstybės remiamoms paskoloms;
- 5) socialinėms stipendijoms.

2. Mokslinių tyrimų institutams, kartu su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis rengiantiems mokslininkus ar padedantiems rengti specialistus, lėšų, susijusių su šių mokslininkų ar specialistų rengimu, pagal sutartis skiria atitinkamos aukštosios mokyklos.

70 straipsnis. Studijų kainos valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėjimas

1. Pirmenybė užimti valstybės finansuojamas studijų vietas pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose tenka stojantiejiems pagal jų sugebėjimus, kurie nustatomi atsižvelgiant į mokymosi, valstybinių brandos egzaminų ir kitus rezultatus. Geriausiai bendrojo lavinimo mokyklą baigusiujų eilė sudaroma pagal Švietimo ir mokslo ministerijos nustatytą tvarką.

2. Valstybės finansuojamos studijų vietos pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose aukštosioms mokykloms tenka pagal geriausiai bendrojo lavinimo mokyklą baigusiu stojančiųjų pasirinkimą tarp aukštųjų mokyklų, neviršijant valstybės finansavimo, nustatyto kiekvienai studijų sričiai. Finansavimo paskirstymą studijų sritims nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius ir valstybės finansines galimybes.

3. Preliminarų valstybės finansuojamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų, į kurias priimami studentai, skaičių kiekvienoje iš šešių studijų sričių kasmet ne vėliau kaip iki vasario 16 d. skelbia Švietimo ir mokslo ministerija.

4. Į valstybės finansuojamas studijų vietas pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose gali pretenduoti tik asmenys, kurių valstybinių brandos egzaminų rezultatai yra ne žemesni negu Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyti minimalūs rodikliai.

5. Galutinį valstybės finansuojamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų skaičių, į kurias priimami studentai, ir jų pasiskirstymą tarp aukštųjų mokyklų ir studijų sričių tvirtina Švietimo ir mokslo ministerija, paaiškėjęs stojimo į aukštąsias mokyklas rezultatams.

6. Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintas nuolatinės formos studijų vietų, į kurias priimamų studentų studijos pagal šio straipsnio nuostatas apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka per visą nustatytą studijų laikotarpį, o iššęstinės formos studijų vietų, į kurias priimamų studentų studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka per laikotarpį, pusantro karto ilgesnį nei atitinkamoms nuolatinės formos studijoms nustatytas studijų laikotarpis, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje numatytus atvejus, taip pat atvejus, kai asmuo pašalinamas iš aukštosios mokyklos arba nutraukia studijas.

7. Asmuo, kurio studijos yra valstybės finansuojamos, turi teisę keisti studijų programą toje pačioje studijų srityje, neprarasdamas likusios valstybinio studijų finansavimo dalies.

8. Valstybės finansuojamų antrosios ir trečiosios pakopų bei laipsnio nesuteikiančių studijų vietų, į kurias priimami studentai, skaičių konkrečioje studijų kryptyje kasmet iki kovo 11 d. nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius ir valstybės finansines galimybes. Universitetams šios studijų vietos Švietimo ir mokslo ministerijos paskirstomos pagal jų mokslo (meno) veiklos rezultatus ir (arba) stojančiųjų į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas pasirinkimą toje studijų kryptyje.

9. Valstybė finansuoja studijuojančiųjų valstybės finansuojamose studijų vietose studijų kainą šio įstatymo 76 straipsnyje nustatyta tvarka.

10. Valstybės biudžeto lėšos studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skiriamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

11. Valstybės finansuojamose vietose studijavę asmenys, pašalinti iš aukštosios mokyklos arba nutraukę studijas, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus, jos nustatyta tvarka privalo į valstybės biudžetą grąžinti studijų kainai valstybės finansuojamoje studijų vietoje apmokėti skirtas lėšas.

12. Iš aukštosios mokyklos pašalinus valstybės finansuojamose vietose studijavusius asmenis (išskyrus šio straipsnio 7 dalyje numatytus atvejus), į šias studijų vietas pagal pažangumą perkeliama toje pačioje studijų programoje tame pačiame kurse valstybės nefinansuojamose studijų vietose studijuojantys asmenys (išskyrus asmenis, nurodytus šio įstatymo 72 straipsnyje) jų sutikimu.

13. Užsienyje išsilavinimą įgijusių asmenų konkuravimo dėl priėmimo į valstybės finansuojamas vietas tvarką nustato Švietimo ir mokslo ministerija.

71 straipsnis. Už studijas sumokėtos kainos kompensavimas

1. Vyriausybės nustatyta tvarka ir apimtimi daliai valstybės nefinansuojamose pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų vietose geriausiai studijas baigusiu asmenų kompensuojama sumokėta studijų kaina (kainos dalis), apskaičiuota vadovaujantis šio įstatymo 76 straipsnyje nustatyta tvarka. Asmenų, kuriems kompensuojama studijų kaina (kainos dalis), skaičius konkrečioje aukštosios mokyklos studijų kryptyje nustatomas šio straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka. Valstybės nefinansuojamose studijų vietose geriausiai studijas baigusiu asmenų eilė studijų kryptyje sudaroma aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

2. Geriausiai studijas baigusiu asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina (kainos dalis), skaičius konkrečioje aukštosios mokyklos studijų kryptyje yra proporcingas įstojusiųjų į tos krypties valstybės finansuojamas vietas atitinkamais priėmimo metais skaičiui. Bendras asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina, skaičius yra ne didesnis kaip 10 procentų valstybės finansuojamose pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų vietose tais metais studijas baigusiu asmenų skaičiaus.

72 straipsnis. Atvejai, kai valstybinis studijų finansavimas neskiriamas ir studijų kaina nekompensuojama

1. Teisės šio įstatymo 70 ir 71 straipsniuose numatyta tvarka užimti valstybės finansuojamos studijų vietos ar gauti studijų kainos kompensacijos neturi:

1) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal tos pačios arba žemesnės pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus;

2) asmenys, vienu metu studijuojantys pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos laipsnį suteikiančias studijų programas arba pagal laipsnio nesuteikiančias studijų programas, jeigu jų studijos pagal bent vieną iš šių studijų programų finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis (jie moka už antrąją ir kitas studijų programas);

3) užsieniečiai, išskyrus Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečius, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar kiti teisės aktai nenustato kitaip;

4) kiti Vyriausybės nustatytus kriterijus atitinkantys asmenys, jau gavę reikšmingą valstybės paramą studijoms.

2. Už studijas studijų kainą, proporcingą dalyko (modulio) apimčiai, moka:

1) asmenys, studijuojantys pagal neformaliojo švietimo programas;

2) asmenys, kartojuojantys studijų programos atskirus dalykus.

73 straipsnis. Tikslinis studijų finansavimas

1. Valstybės biudžeto lėšos Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka konkurso būdu gali būti skiriamos mokslo ir studijų institucijoms studijų programoms vykdyti, atsižvelgiant į būtiniausias valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, jeigu jų negalima patenkinti kitais šiame įstatyme nustatytais būdais.

2. Švietimo ir mokslo ministerija pagal savo nustatytą tvarką gali papildomai finansuoti išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikų, provaikų studijas. Išeivija laikomi Lietuvos Respublikos piliečiai, ne mažiau kaip 3 metus gyvenantys užsienyje, arba užsienio valstybių piliečiai, netekę Lietuvos Respublikos pilietybės. Lietuvių kilmės užsieniečiu laikomas užsienietis, kurio bent vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuvis ir kuris pats pripažįsta save lietuviu.

74 straipsnis. Valstybės paskolos ir valstybės remiamos paskolos

1. Studentai gali gauti valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas:

1) studijų kainai sumokėti;

2) gyvenimo išlaidoms;

3) dalinėms studijoms pagal tarptautines (tarpžinybines) sutartis.

2. Valstybės paskoloms arba valstybės remiamoms paskoloms teikti ir jų administravimo išlaidoms padengti gali būti naudojami Lietuvos valstybiniam studijų fondui šiam tikslui skirti valstybės biudžeto asignavimai, lėšos, sukauptos iš gražinamų paskolų, palūkanų ir delspinigių, paramos, privačių ūkio subjektų ir kitos lėšos. Valstybės paskolų arba valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir gražinimo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Valstybės remiamų paskolų limitas nustatomas Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

75 straipsnis. Stipendijos ir kita parama studentams

1. Studentams gali būti mokamos socialinės ir skatinamosios stipendijos.

2. Aukštųjų mokyklų pirmosios, antrosios pakopų ir vientisųjų studijų studentams Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų gali būti mokamos socialinės stipendijos.

3. Skatinamosios stipendijos skiriamos geriausiems studentams iš aukštųjų mokyklų ar kitų lėšų, atsižvelgiant į studijų rezultatus ar kitus akademinis laimėjimus. Valstybinių aukštųjų mokyklų skatinamųjų stipendijų fondas sudaromas ir šios stipendijos skiriamos valstybinių aukštųjų mokyklų senatų (akademinė tarybų) nustatyta tvarka.

4. Aukštųjų mokyklų studentai turi teisę gauti ir kitą paramą, kuri teikiama Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Valstybės paramos studijoms užsienyje, taip pat paramos aukštųjų mokyklų doktorantams ir studentams, studijuojantiems pagal laipsnio nesuteikiančias studijų programas, priimtiems į studijų vietas, kuriose studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, teikimo tvarką tvirtina Vyriausybė.

76 straipsnis. Studijų kaina

1. Studijų kainą nustato aukštoji mokykla. Studijų kaina nurodoma priėmimo į aukštąją mokyklą taisyklėse. Studijų sutartyje nustatyta studijų kaina negali būti didinama per visą nustatytą studijų laikotarpį.

2. Studijų kaina valstybinėse aukštosiose mokyklose nustatoma, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas studijų išlaidas. Tais atvejais, kai valstybinėse aukštosiose mokyklose apskaičiuojama studijuojančiųjų valstybės nefinansuojamose studijų vietose studijų kaina, į ją gali būti papildomai įskaičiuojamos studijų kokybei užtikrinti būtinos išlaidos, nenurodytos šio straipsnio 3 dalyje.

3. Į studijų išlaidas įskaičiuojamos lėšos, būtinos studijoms vykdyti, tai yra:

- 1) dėstytojų, mokslo ir kitų su studijomis susijusių darbuotojų darbo užmokesčiui;
- 2) prekėms ir paslaugoms, susijusioms su studijomis;
- 3) studentams skatinti.

4. Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuojama norminė atitinkamos studijų krypties studijų kaina, apimanti šio straipsnio 3 dalyje nurodytas studijų išlaidas. Normines atitinkamais metais priimamų studentų studijų kainas tvirtina Švietimo ir mokslo ministerija. Tais atvejais, kai aukštosios mokyklos nustatyta studijų kaina neviršija norminės studijų kainos, valstybės biudžeto lėšomis apmokama aukštosios mokyklos nustatyta studijų kaina. Tais atvejais, kai aukštosios mokyklos nustatyta studijų kaina viršija norminę studijų kainą, valstybės biudžeto lėšomis apmokama norminė studijų kaina.

5. Asmenys, studijuojantys valstybinių aukštųjų mokyklų valstybės finansuojamose studijų vietose, valstybinei aukštajai mokyklai neturi mokėti jokių tiesiogiai su studijų programos įgyvendinimu susijusių įmokų, išskyrus šio įstatymo 72 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.

6. Studijų kainą arba jos dalį už valstybės nefinansuojamose studijų vietose studijuojančius asmenis gali apmokėti studijuojančiojo darbdaviai, aukštoji mokykla, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.

77 straipsnis. Valstybinis mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir meno veiklos finansavimas

1. Moksliniai tyrimai, eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra ir meno veikla finansuojami:

1) iš valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų, skirtų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai;

2) pagal nacionalines mokslo ir nacionalines kompleksines programas;

3) pagal kitas konkursines mokslo programas.

2. Konkursinės mokslo programos – mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbų priemonių visuma, kurios rezultatai yra naujos mokslo žinios ir technologijos, mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūra, aukštesnė tyrėjų kompetencija ir kiti dalykai, būtini valstybei ir visuomenei aktualioms problemoms spręsti. Konkursinės mokslo programos įgyvendinamos konkursiniu būdu finansuojamų projektų forma.

3. Nacionalinės mokslo programos – tai konkursinės mokslo programos, sudarančios sąlygas spręsti valstybei ir visuomenei svarbias problemas ir didinti Lietuvos mokslo tarptautinį konkurencingumą. Nacionalinių mokslo programų tikslas – sutelkti Lietuvos mokslo potencialą ir finansinius išteklius, inicijuoti tam tikrai problemai spręsti būtinus naujus ir koordinuoti jau vykdomus mokslinius tyrimus. Nacionalinių mokslo programų nuostatus tvirtina Vyriausybė.

4. Nacionalinės kompleksinės programos – konkurso būdu atrinktos projektų grupės, kurių tikslai ir uždaviniai orientuoti į aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimą, mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros vykdymą, bendrosios infrastruktūros kūrimą, mokslo ir verslo saitų stiprinimą konkrečiuose ūkio sektoriuose (verslo segmentuose).

5. Kitos konkursinės mokslo programos inicijuojamos ir įgyvendinamos šias programas administruojančios institucijos nustatyta tvarka.

6. Pareiškėjai konkuruoja dėl programinio konkursinio finansavimo teikdami paraiškas, kurios vertinamos pagal atitiktį konkrečių mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros projektų keliamiems tikslams, aktualumo, kompetencijos, kokybės ir kitiems nustatytiems kriterijams.

7. Programinį konkursinį finansavimą administruoja Lietuvos mokslo taryba, kitos Vyriausybės, Švietimo ir mokslo ministerijos ir Ūkio ministerijos įgaliotos institucijos.

8. Su konkursinėmis mokslo programomis susiję Lietuvos ūkio, kultūros, socialinės, sveikatos, krašto ir gamtos apsaugos, kitų sričių moksliniai tyrimai, eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra, specialistų rengimas ir kitos veiklos sritys finansuojami iš tvirtinant šias programas joms numatomų lėšų, kuriomis disponuoja suinteresuotos ministerijos, fondai, mokslo ir studijų institucijos, verslo subjektai.

9. Dėstytojai, mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai gali gauti valstybės paramą mokslinėms stažuotėms ir dalyvavimui mokslinėse konferencijose užsienyje, dėstymui

užsienio mokslo ir studijų institucijose. Šią paramą administruoja Lietuvos mokslo taryba savo nustatyta tvarka. Dėstytojams, mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, vykstantiems į mokslines stažuotes užsienyje pagal tarptautines sutartis, valstybės parama skiriama Vyriausybės nustatyta tvarka.

78 straipsnis. Valstybinių mokslo ir studijų institucijų buhalterinė apskaita, atskaitomybė ir auditas

1. Valstybinės mokslo ir studijų institucijos buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą, finansinės ir biudžeto vykdymo atskaitomybės sudarymą nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Valstybės biudžetinės mokslo institucijos pajamos, gautos iš mokslo, ūkinės veiklos ir teikiamų paslaugų, Vyriausybės nustatyta tvarka įtraukiamos į valstybės biudžeto apskaitą, tačiau naudojamos pagal specialiąsias programas valstybinių mokslo institucijų įstatuose nustatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti.

3. Valstybinės mokslo ir studijų institucijos kasmet (ne vėliau kaip kovo mėnesį) viešai skelbia ir teikia Švietimo ir mokslo ministerijai ir steigėjui metines veiklos ataskaitas, taip pat viešai skelbia metines pajamų ir išlaidų sąmatas ir jų įvykdymo ataskaitas.

4. Valstybinių mokslo ir studijų institucijų veiklą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę tikrinti Valstybės kontrolė ir kitos valstybės kontrolės institucijos. Prireikus Švietimo ir mokslo ministerija gali inicijuoti valstybinių mokslo ir studijų institucijų finansinės atskaitomybės auditą.“

111. Atsisakyti svarstyti projektą Nr. XP-2909: nuostatas dėl valstybinių aukštųjų mokyklų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo perkelti į projektą Nr. XP-2905(2), numaćius, kad valstybinės aukštosios mokyklos dalį turto gali valdyti, naudoti ir disponuoti ja nuosavybės teise. Taip pat siūlytina pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [54-1492](#); 2002, Nr. [60-2412](#)) 9 straipsnį – numatyti, kad valstybinėms aukštosioms mokykloms valstybės turtas gali būti perduodamas patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme nustatytais sąlygomis. Todėl siūlytina:

Papildyti projektą Nr. XP-2905(2) nauju VIII skyriumi (ankstesnius VIII ir IX skyrius laikyti atitinkamai IX ir X skyriais):

„VIII SKYRIUS

VALSTYBINIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAVIMAS JUO

79 straipsnis. Valstybinių aukštųjų mokyklų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai

Valstybinės aukštosios mokyklos, valdydamos, naudodamos turtą ir disponuodamos juo, vadovaujasi šiais principais:

1) visuomeninės naudos; šis principas reiškia, kad turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo rūpestingai, siekiant ugdyti išsilavinusią, mokslui, kultūros

vertybėms ir naujausioms technologijoms imlią asmenybę ir visuomenę, laisvai kurti, kaupti ir skleisti mokslo žinias ir kultūros vertybes, puoselėti civilizacinę Lietuvos tapatybę;

2) efektyvumo; šis principas reiškia, kad valstybinė aukštoji mokykla, valdydama, naudodama turtą ir disponuodama juo, turi siekti maksimalios naudos visuomenei;

3) racionalumo; šis principas reiškia, kad turtas turi būti tausojamas ir protingai, tikslingai, tinkamai tvarkomas;

4) atskaitingumo visuomenei; šis principas reiškia, kad valstybinės aukštosios mokyklos, įgyvendindamos joms Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduojamą autonomiją, kultūros, mokslo, tyrinėjimo, dėstymo laisvę ir savarankiškai tvarkydamos joms patikėtą turtą, yra atskaitingos visuomenei už valdomo, naudojamo ir disponuojamo turto kiekybinius ir kokybinius pokyčius;

5) ūkinės veiklos autonomijos; šis principas reiškia, kad valstybinei aukštajai mokyklai suteikiama ūkinės veiklos laisvė, siejama su jos atsakomybe už aukštosios mokyklos misijos įgyvendinimą.

80 straipsnis. Valstybės turto perdavimas pagal patikėjimo sutartis valstybinėms aukštosioms mokykloms

1. Valstybinėms aukštosioms mokykloms valstybė jai nuosavybės teise priklausantį ilgalaikį materialųjį turtą gali perduoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais sąlygomis ir tvarka, išskyrus šiame skyriuje nustatytas išimtis.

2. Valstybės turto patikėjimo sutartis sudaroma ne ilgesniam nei 20 metų terminui.

3. Valstybės turto patikėjimo sutartis pasibaigia Civilinio kodekso 6.967 straipsnyje nurodytais atvejais ir reorganizavimo atveju.

4. Valstybės turto patikėjimo sutartyje, be kitų Civilinio kodekso 6.959 straipsnyje nurodytų sąlygų, turi būti numatyta pareiga, kad valstybinė aukštoji mokykla privalo ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 1 dienos viešai paskelbti praėjusių finansinių metų valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą, apie kurią (t. y. joje pateikiamų duomenų atitiktį valstybinės aukštosios mokyklos valdomo valstybės turto faktinei situacijai) nuomonę pareiškė nepriklausomas auditorius. Viešu ataskaitos paskelbimu laikomas ataskaitos ir nepriklausomo auditoriaus pareikštos nuomonės apie šią ataskaitą paskelbimas oficialaus leidinio „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir valstybinės aukštosios mokyklos interneto tinklalapyje.

5. Valstybės turtas, perduotas pagal patikėjimo sutartį, turi būti apskaitomas atskirai nuo kito valstybinės aukštosios mokyklos turto.

6. Perduotą pagal patikėjimo sutartį valstybės turtą valstybinė aukštoji mokykla gali perduoti tretiesiems asmenims nuomai, suteikti panaudos pagrindais, uzufukto teise ir panašiai, jeigu tai buvo numatyta patikėjimo sutartyje ir jeigu tai būtina valstybinės aukštosios mokyklos veiklai užtikrinti. Patikėjimo sutarties pavyzdinę formą tvirtina Vyriausybė.

7. Valstybės institucija, sudariusi turto patikėjimo sutartį, privalo prižiūrėti, kad sutartis būtų tinkamai vykdoma.

8. Valstybės turtas, perduotas pagal patikėjimo sutartį, negali būti prievolių užtikrinimo objektu.

81 straipsnis. Valstybinių aukštųjų mokyklų turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo nuosavybės teise

1. Turtas, kurį valstybinės aukštosios mokyklos valdo, naudoja ir kuriuo jos disponuoja nuosavybės teise, yra:

- 1) valstybės investuotas turtas;
- 2) pajamos, gautos kaip mokestis už studijas, taip pat pajamos iš ūkinės, mokslo veiklos ir teikiamų paslaugų;
- 3) lėšos ir kitas turtas, kurie gauti kaip parama pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą;
- 4) kitos pinigines lėšas, išskyrus Europos Sąjungos paramą ir kitas valstybės biudžeto bei valstybės fondų lėšas;
- 5) iš šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatytų lėšų įgytas turtas;
- 6) dovanotas turtas, skirtas aukštosios mokyklos reikmėms tenkinti;
- 7) paveldėtas turtas, skirtas aukštosios mokyklos reikmėms tenkinti;
- 8) turtinės teisės, atsirandančios iš intelektinės veiklos rezultatų (mokslo ar meno kūrinių ir pramoninės nuosavybės teisių objektų – išradimų patentų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijų, kitų intelektinės nuosavybės objektų);
- 9) pajamos ar kita nauda, gauta valdant, naudojant šio straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodytas lėšas ar kitą turtą ir disponuojant jais.

2. Valdydamos, naudodamos šio straipsnio 1 dalyje numatytą turtą ir disponuodamos juo, valstybinės aukštosios mokyklos gali sudaryti tik tokius civilinius sandorius, kurie neprieštarauja jų steigimo dokumentams ir veiklos tikslams.

82 straipsnis. Teisės, atsirandančios iš intelektinės veiklos rezultatų

1. Valstybinės aukštosios mokyklos nuosavybės teise valdo turtines teises, atsirandančias iš intelektinės veiklos rezultatų (mokslo ar meno kūrinių ir pramoninės nuosavybės teisių objektų – išradimų patentų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijų, kitų intelektinės nuosavybės objektų), įgytų pagal sutartį ar kita įstatymu nustatyta tvarka.

2. Apie savo intelektinės veiklos rezultatus, kurie buvo sukurti valstybinėje aukštojoje mokykloje naudojantis jos patirtimi arba technologija ir (arba) įrengimais ir (arba) atliekant mokslo tiriamąjį darbą vykdant darbo funkcijas arba studijuojant, asmuo privalo pranešti valstybinei aukštajai mokyklai jos nustatyta tvarka.

3. Ne mažiau kaip 1/3 pajamų, gautų už intelektinės veiklos rezultatų, sukurtų valstybinės aukštosios mokyklos darbuotojams atliekant mokslo tiriamąjį darbą vykdant darbo funkcijas, komercinį panaudojimą, turi būti skiriama autoriui (bendraautoriams), jeigu sutartyje nenumatyta kitaip.

4. Valstybinės aukštosios mokyklos, bendradarbiaudamos mokslinių tyrimų ir / arba eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros srityje su kitomis įstaigomis, įmonėmis ir

organizacijomis, intelektinės nuosavybės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja sąlygas nustato sutartimi.

5. Neturtinės teisės į bet kurią intelektinės veiklos rezultatą priklauso jį sukūrusiam valstybinės aukštosios mokyklos darbuotojui; jos saugomos ir įgyvendinamos teisės aktų nustatyta tvarka.

83 straipsnis. Disponavimo valstybinių aukštųjų mokyklų nuosavybės teise valdomu ir naudojamu turtu išimtys

1. Civiliniai sandoriai, kurių pagrindu tretiesiems asmenims perleidžiamas nuosavybėn nekilnojamas turtas, turi būti sudaromi vadovaujantis rinkos kainomis, nustatytomis pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, esant Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sutikimui Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybinės aukštosios mokyklos negali investuoti į neribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis ir jų steigti.

3. Valstybinėms aukštosioms mokykloms draudžiama jų valdomu turtu užtikrinti trečiųjų asmenų prievolės.

4. Valstybinės aukštosios mokyklos turi teisę skolintis, t. y. pasirašyti paskolų sutartis, lizingo (finansinės nuomos) sutartis ir kitus išsipareigojamuosius skolos dokumentus, laikydamosi Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nustatyto bendro valstybinėms aukštosioms mokykloms skolinimosi limito. Švietimo ir mokslo ministerija paskirsto šį skolinimosi limitą valstybinėms aukštosioms mokykloms. Valstybinės aukštosios mokyklos už prisiimtus skolinius išsipareigojimus atsiskaito Švietimo ir mokslo ministerijai jos nustatyta tvarka. Valstybinė aukštoji mokykla negali įkeisti daugiau kaip 20 procentų nuosavybės teise valdomo materialiojo turto, kad užtikrintų skolinių išsipareigojimų laikymąsi. Turto įkeitimo sandoriams turi būti gautas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sutikimas Vyriausybės nustatyta tvarka.“

112. Išdėstyti IX skyriaus pavadinimą taip:

„IX SKYRIUS

MOKSLINIŲ TYRIMŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

PEREINAMUOJU LAIKOTARPIU.“

113. Išdėstyti 92 straipsnį taip:

„92 straipsnis. Mokslinių tyrimų įstaigų finansavimas

Valstybės biudžeto asignavimai kiekvienam valstybės mokslo institutui ir universiteto mokslo institutui skiriami atskira eilute. Valstybės mokslo įstaigos finansuojamos iš valstybės institucijoms arba įstaigoms, vykdančioms atitinkamų valstybės mokslo įstaigų steigėjo funkcijas, skirtų valstybės biudžeto asignavimų.“

114. Išbraukti 93 straipsnio 1 dalyje žodžius „iki šio įstatymo įsigaliojimo“.

115. Įrašyti 93 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „ne vėliau kaip“ žodį „iki“.

116. Papildyti 93 straipsnį nauja 4 dalimi (ankstesniašias 4–8 dalis laikyti 5–9 dalimis):

„4. Valstybinės aukštosios mokyklos, kurios įsteigtos iki 2004 m. sausio 1 d., laikomos turinčiomis teisę vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą. Šioms valstybinėms aukštosioms mokykloms per 6 mėnesius nuo įstatymo įsigaliojimo išduodami leidimai vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą.“

117. Įrašyti 93 straipsnio 6 dalyje vietoj žodžio „laikomi“ žodį „prilyginami“.

118. Įrašyti 93 straipsnio 8 dalyje vietoj skaičiaus „45“ skaičių „52“.

119. Išdėstyti 93 straipsnio 9 dalį taip:

„9. Valstybinės aukštosios mokyklos privalo būti pertvarkytos iš biudžetinių įstaigų į viešąsias įstaigas iki 2010 m. gruodžio 31 d.“

120. Papildyti projektą nauju 94 straipsniu (ankstesnius 94 ir 95 straipsnius laikyti 95 ir 96 straipsniais):

„94 straipsnis. Įstatymo VII skyriaus normų taikymas ir įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 67 straipsnio 2 dalis ir 69 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai, 70 straipsnio 6, 7, 9, 10, 11 ir 12 dalys, 71 straipsnis, 72 straipsnis ir 76 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalys netaikomos asmenims, priimtiems į aukštąsias mokyklas iki 2009 metų.

3. Lėšos asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, studijoms finansuoti skiriamos Vyriausybės nustatyta tvarka, atsižvelgiant į iki šio įstatymo įsigaliojimo teisės aktų nustatyta tvarka nustatytą studijų vietų, į kurias priimamų studentų studijos valstybinėse aukštosiose mokyklose visiškai arba iš dalies apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičių.

4. Valstybinių aukštųjų mokyklų visų formų pagrindinių, vientisųjų ir antrosios pakopos studijų studentai, priimti į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, išskyrus studentus, nurodytus šio straipsnio 8 ir 9 dalyse, jeigu jų mokymasis neatitinka šio straipsnio 5 dalyje nustatytų gero mokymosi kriterijų, kiekvieną semestrą aukštajai mokyklai moka studijų įmoką, kuri yra lygi teisės aktų nustatytos bazinės socialinės išmokos 4 dydžiams.

5. Gerai besimokantiems valstybinių aukštųjų mokyklų studentams, priimtiems į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, išskyrus studentus, nurodytus šio straipsnio 8 ir 9 dalyse, laiduojamas nemokamas mokslas. Gerai besimokančiais studentais laikomi studentai, kurie neturi akademinų skolų ir kurių studijų dalykų įvertinimo vidurkis per semestrą yra ne mažesnis kaip įvertinimas „aštuoni“ dešimties balų vertinimo skalėje pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintą studijų rezultatų vertinimo sistemą.

6. Studentai, priimti į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, už nepažangumą iš aukštosios mokyklos studentų sąrašų išbraukiami aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. Į laisvas vietas pagal pažangumą prioriteto tvarka gali pretenduoti šie toje pačioje studijų programoje tame pačiame kurse studijuojantys asmenys (išskyrus asmenis, nurodytus šio straipsnio 8 dalies 1–3 punktuose):

1) tos pačios studijų formos studentai;

2) kitų studijų formų studentai.

7. Tais atvejais, kai nėra galimybės užpildyti laisvas vietas šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, valstybės biudžeto lėšos, skirtos šioms laisvoms vietoms finansuoti, gali būti panaudojamos to paties kurso ne mažesnės studijų kainos studijų programoms finansuoti.

8. Už studijas valstybinėje aukštojoje mokykloje valstybinės aukštosios mokyklos nustatytą studijų kainą moka priimti į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų:

1) asmenys, studijuojantys pagal tos pačios arba žemesnės pakopos, kurią jie yra baigę valstybinėje aukštojoje mokykloje, studijų programą, jeigu ne daugiau kaip už pusę baigtos studijų programos kreditų mokėjo visą studijų kainą, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus;

2) asmenys, vienu metu studijuojantys pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos studijų programas, jeigu jų studijos pagal bent vieną iš šių studijų programų yra visiškai arba iš dalies apmokamos valstybės biudžeto lėšomis (jie moka už antrąją ir kitas studijų programas);

3) užsieniečiai, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar kiti teisės aktai nenustato kitaip;

4) asmenys, pagal stojimo rezultatus nepatenkantys į studijų vietas, į kurias priimamų studentų studijos visiškai arba iš dalies apmokamos valstybės biudžeto lėšomis.

9. Už studijas valstybinėje aukštojoje mokykloje studijų kainą, proporcingą dalyko apimčiai, moka priimti į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų:

1) asmenys, studijuojantys nenuosekliai;

2) asmenys, kartojantys nuosekliųjų studijų programos atskirus dalykus.

10. Studentai, priimti į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, gali gauti valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas šio straipsnio 4 dalyje nurodytoms studijų įmokoms mokėti. Šių paskolų suteikimo, administravimo ir gražinimo tvarką nustato Vyriausybė.

11. Šio įstatymo 75 straipsnio 2 dalis 2009 metais taikoma tik valstybinių aukštųjų mokyklų studentams.“

121. Išdėstyti 95 straipsnį taip:

„95 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo paskelbimo dienos, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 20 dalį, 47 straipsnio 3, 4, 5, 6 dalis.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 20 dalis ir 47 straipsnio 3, 4, 5, 6 dalys įsigalioja 2010 m. rugsėjo 1 d. Iki 2010 m. rugsėjo 1 d. vartojama ši „studijų kredito“ sąvoka: „Studijų kreditas – studijų masto matavimo vienetas, lygus keturiasdešimčiai sutartinių studento darbo (auditorijose, laboratorijose, savarankiško ir kt.) valandų, t. y. vienai jo darbo savaitei.“

3. Kvalifikacinis meno licenciatų laipsnis suteikiamas asmenims, iki 2012 m. rugsėjo 1 d. baigusiems meno aspirantūros studijų programas.

4. Šio įstatymo IX skyrius galioja iki 2010 m. sausio 1 d.

5. Valstybinių aukštųjų mokyklų, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, valdymo organams šio įstatymo 20 straipsnio 2 ir 12 dalys, 21 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 22 straipsnio 2 ir 7 dalys taikomos, kai jie sudaryti šio įstatymo nustatyta tvarka. Iki šio įstatymo įsigaliojimo išrinkti ar sudaryti valstybinės aukštosios mokyklos, kurios teisinė forma yra

biudžetinė įstaiga, valdymo organai atlieka savo pareigas statuto, kiek tai neprieštarauja šiai straipsnio daliai, nustatyta tvarka iki sudarymo metu nustatytos kadencijos pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki valstybinės aukštosios mokyklos pertvarkymo į viešąją įstaigą, arba iki naujų atitinkamų valdymo organų sudarymo (išrinkimo), arba iki 2010 m. gruodžio 31 d. Mokslininkų, dėstytojų, administracijos ir kitų darbuotojų skiriami nariai į pirmąsias šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromas valstybinių aukštųjų mokyklų tarybas skiriami rinkimų būdu Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka. Šiam įstatymui įsigaliojus, valstybinės aukštosios mokyklos rektorių (direktorių) renka (skiria) tik pagal šį įstatymą sudaryta valstybinės aukštosios mokyklos taryba. Nesant pagal šį įstatymą sudarytos valstybinės aukštosios mokyklos tarybos, valstybinės aukštosios mokyklos rektoriaus (direktoriaus) įgaliojimai pratęsimi iki naujo valstybinės aukštosios mokyklos rektoriaus (direktoriaus) išrinkimo, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.

6. Šio įstatymo VIII skyriaus nuostatos dėl valstybinių aukštųjų mokyklų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo taikomos toms valstybinėms aukštosioms mokykloms, kurios pertvarkytos į viešąsias įstaigas ir kuriose valdymo organai sudaryti, paskirti pagal šio įstatymo nuostatas.

7. Šio įstatymo IV skyriaus nuostatos, reglamentuojančios mokslo ir studijų institucijų steigimą, pabaigą ir pertvarkymą, leidimą vykdyti studijas ir (ar) su studijomis susijusią veiklą, taikomos mokslo ir studijų institucijų steigimo, pabaigos ir pertvarkymo, leidimo vykdyti studijas ir (ar) su studijomis susijusią veiklą procedūroms, pradėtoms įsigaliojus šiam įstatymui. Jeigu mokslo ir studijų institucijų steigimo, pabaigos ir pertvarkymo, leidimo vykdyti studijas ir (ar) su studijomis susijusią veiklą procedūros pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, šios procedūros baigiamos pagal galiojusius įstatymus.

8. Šio įstatymo 65 straipsnio 4 dalies norma, nustatanti, kad su asmenimis, kurie antrą kartą iš eilės laimi konkursus dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms, sudaroma neterminuota darbo sutartis, taikoma tik tais atvejais, kai šios procedūros įvyksta po šio įstatymo įsigaliojimo.

9. 2009 ir 2010 metais valstybės finansuojamų vietų skaičiaus padidėjimas valstybinių aukštųjų mokyklų atskirose studijų programose negali viršyti Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyto dydžio.“

122. Papildyti 96 straipsniu:

„96 straipsnis. Dėl valstybinių aukštųjų mokyklų pertvarkymo iš biudžetinių įstaigų į viešąsias įstaigas

1. Valstybinių aukštųjų mokyklų pertvarkymas iš biudžetinių įstaigų į viešąsias įstaigas atliekamas taikant Civilinio kodekso nuostatas.

2. Sprendimą dėl valstybės nuosavybės teise priklausančio turto investavimo į valstybines aukštąsias mokyklas priima Vyriausybė.

3. Valstybinei aukštajai mokyklai persitvarkius į viešosios įstaigos teisinę formą, jai pereina visos teisės ir pareigos, kurias valstybinė aukštoji mokykla įgijo būdama biudžetinė įstaiga.

4. Per 12 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo valstybiniai universitetai kreipiasi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl šiame įstatyme numatytos aukštosios mokyklos tarybos sudarymo ir pateikia į šią tarybą aukštosios mokyklos skiriamus narius.

5. Valstybinių kolegijų tarybos iki Vyriausybės nustatytos datos parengia šio įstatymo nuostatų įgyvendinamųjų kolegijos statuto pakeitimų projektą ir teikia jį Vyriausybei.“

Ministras Pirmininkas

Andrius Kubilius

Švietimo ir mokslo ministras

Gintaras Steponavičius